

Dansk Center
for Organdonation

2024 i tal – 2025 i handling

- En fælles indsats for
organdonation

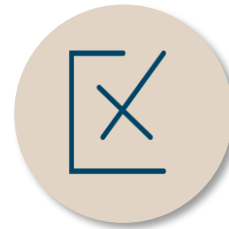
Årsmøde 2025, Helle Haubro Andersen, centerleder

Ny national handleplan for at styrke organdonationsområdet

Seks hovedområder skal bidrage til at styrke området:

Ændring af
samtykkemodel

Styrkelse af
donorpotential for
levende donorer

Obligatoriske
påmindelser om
stillingtagen

Implementering af
donation efter
cirkulatorisk død

Bedre anvendelse af
donorpotential på
hospitalet

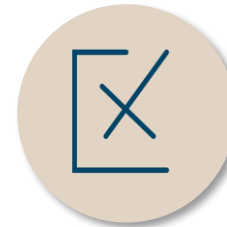
Løbende status
og opfølgning

Ny national handleplan for at styrke organdonationsområdet

Seks hovedområder skal bidrage til at styrke området:

Ændring af
samtykkemodel

Ændring af samtykkemodellen for organdonation til en blød model af aktivt fravalg

 FOLKETINGET Folketingstidende
Tillæg A

Beslutningsforslag nr. B 126 Folketinget 2023-24

Fremsat den 27. februar 2024 af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde)

Forslag til folketingsbeslutning
om ændring af samtykkemodell for organdonation til en blød model af aktivt fravalg fra det fyldte 18. år

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, der indfører en blød model af aktivt fravalg fra det fyldte 18. år som samtykkemodell til organdonation i Danmark.

DD001078

Indenrigs- og Sundhedsmin., j.nr. 2024-908

 **INDENRIGS- OG
SUNDHEDSMINISTERIET**

Fælles om at give livet tilbage

Aftale om national handleplan for at styrke organdonationsområdet

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET
26. juni 2024

 FOLKETINGET Folketingstidende
Tillæg H

Til lovforslag nr. L 73 A Folketinget 2024-25

Efter afstemningen i Folketinget ved 2. behandling den 17. december 2024

Forslag
til

Lov om ændring af sundhedsloven
(Ændring af samtykkemodell for organdonation til en blød model af aktivt fravalg)

§ 1

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 5. september 2024, som ændret ved lov nr. 1779 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

1. § 53 affattes således:

»§ 53. Fra en person, der er død på eller som død er indbragt til et sygehus eller lignende institution, kan væv og andet biologisk materiale udtages til behandling af sygdom eller legemsskade hos et andet menneske efter reglerne i stk. 3-5.

Sik. 2. Personer, der er fyldt 18 år, og som er bopælsregistreret i Danmark i Det Centrale Personregister (CPR), er omfattet af Organdonorregisteret.

Sik. 3. Indgrebet må foretages, såfremt aføde efter sit fyldte 18. år skriftligt har truffet bestemmelse herom i Organdonorregisteret. Det samme gælder, hvis personen mundtligt eller skriftligt har udtalt sig for et sådant indgreb. Pårørende til aføde kan ikke modsætte sig indgrebet, hvis aføde skriftligt har truffet bestemmelse herom i Organdonorregisteret eller har truffet anden skriftlig eller mundtlig bestemmelse herom, medmindre aføde har bestemt, at beslutningen er givet under forudsætning af de pårørendes accept.

Sik. 4. Låen for de i stk. 3 nævnte tilfælde må indgribet kun foretages, såfremt der ikke foreligger nogen tilkendegivelse fra aføde imod indgrebet og afødes nærmeste giv samtykke til indgrebet. Efterlader aføde sig ingen nærmeste, må indgrebet ikke foretages.

Sik. 5. Er aføde under 18 år, må indgrebet kun foretages, såfremt foreldremyndighedens indchaver har givet samtykke til indgrebet.

Sik. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om drift m.v. af Organdonorregisteret, herunder udførelse og registrering.

Sik. 7. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om målrettede påmindelser vedrørende bekræftelse af stillingtagen i Organdonorregisteret.»

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2025.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

AX030825

Indenrigs- og Sundhedsmin., j.nr. 2024-9177

Ny national handleplan for at styrke organdonationsområdet

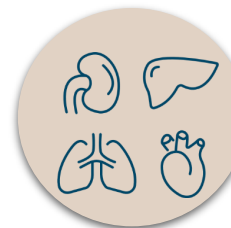
Fire mål for indsatsen:

Flere skal have taget stilling i Organdonorregistret

Færre skal dø mens de venter på et organ

Flere, som har behov for det, skal have et nyt organ

Flere skal have et organ fra en levende donor

Ny national handleplan for at styrke organdonationsområdet

Løbende status
og opfølgning

” Det er vigtigt at følge, hvordan området udvikler sig:

- Kort årlig status på nøgletal i forhold til de fire mål i handleplanen.
- I 2029 skal der gøres status på handleplanen og målene.
- Denne status skal bidrage til at vurdere, om der er behov for at tilrette indsatsen eller evt. igangsætte yderligere tiltag. Aftalepartierne forpligter hinanden på at igangsætte yderligere initiativer, hvis der på baggrund af initiativerne i handleplanen ikke ses den forventede positive udvikling. ”

Flere skal have taget stilling i Organdonorregistret

” En essentiel del af at styrke organdonationsområdet handler om at skabe vished om, hvad den døendes stilling til organdonation er.

Derfor er det afgørende, at flest muligt tilkendegiver deres stilling til organdonation i Organdonorregistret. ”

Danskernes stillingtagen til organdonation

Mange danskere har taget aktivt stilling

2 ud af 3 danskere

har enten registreret sig i
Organdonorregistret, udfyldt et donorkort
eller fortalt deres familie om deres ønsker.

Tilkendegivelser i Organdonorregisteret 2024

1.530.810 personer (30%)

er registreret i Organdonorregisteret

72%

Fuld tilladelse

18%

Begrænset tilladelse

2%

Ved ikke

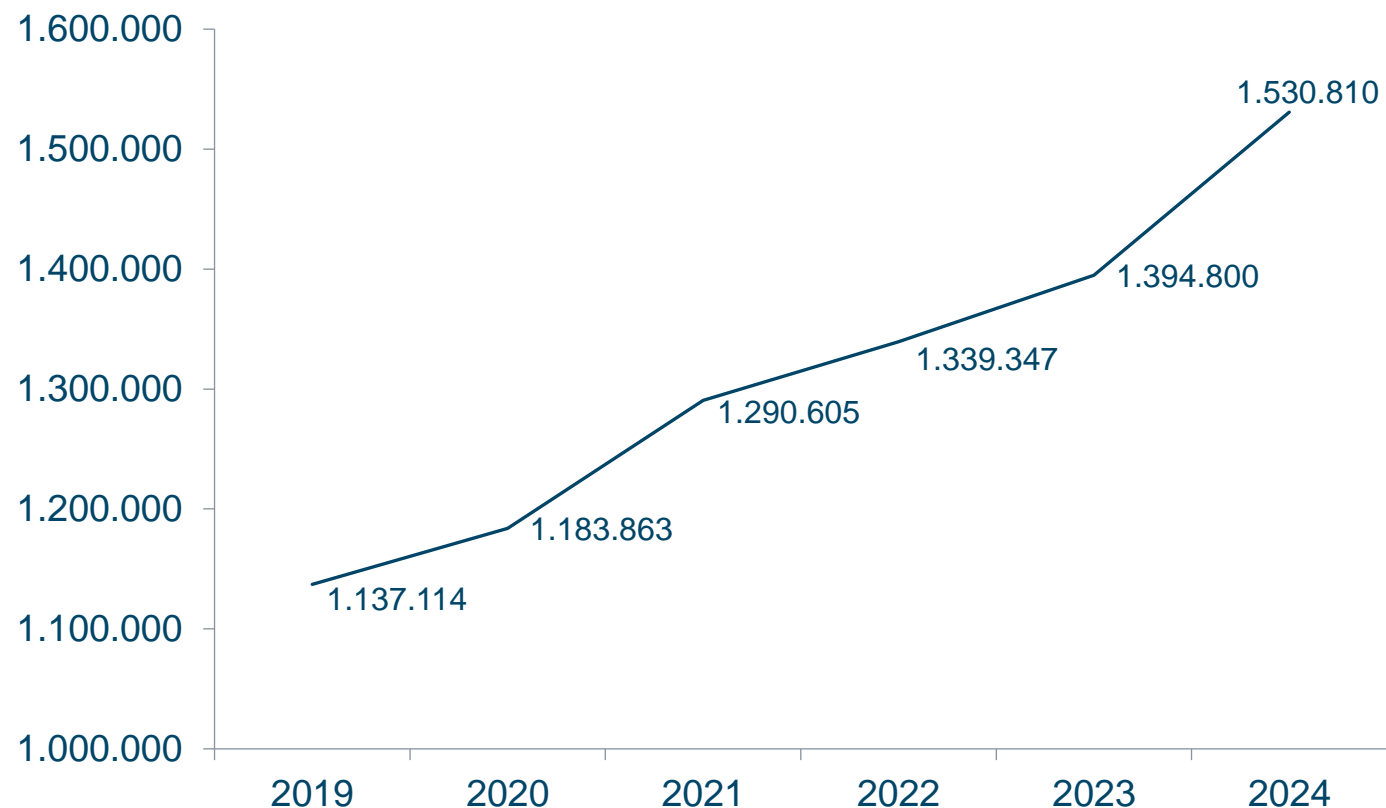

8%

Forbud

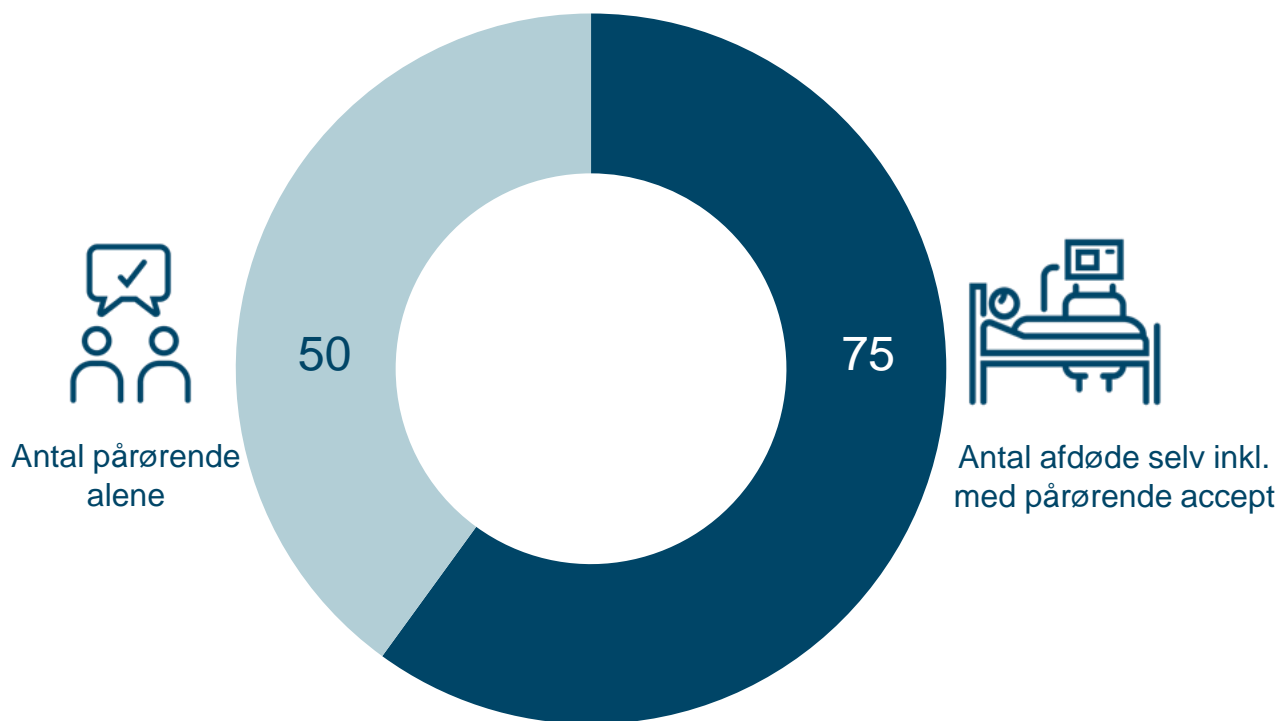
Antal registrerede i Organdonorregistret 2019-2024

Kilde: Organdonorregistret, Sundhedsdatastyrelsen 31. december 2024

Samtykke i de gennemførte donationsforløb fordelt på pårørende og afdøde i 2024

Registreringer i Organdonorregistret fordelt på regioner i 2024

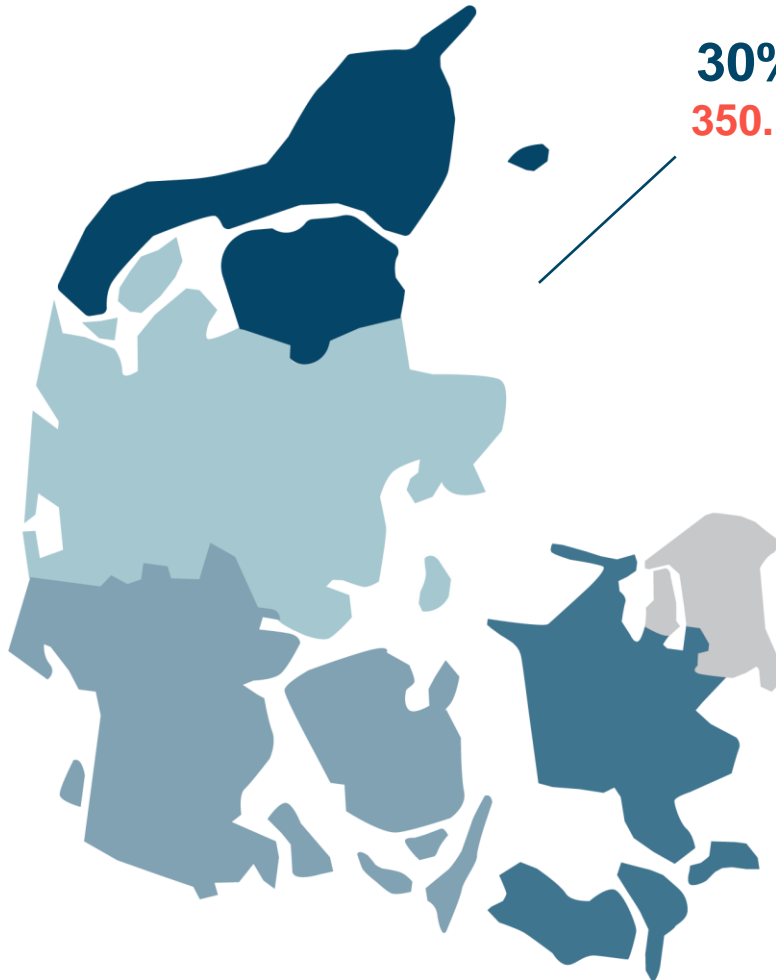
28% Nordjylland
143.580 registrerede

30% Midtjylland
350.156 registrerede

30% Hovedstaden
492.400 registrerede

28% Syddanmark
295.868 registrerede

29% Sjælland
213.996 registrerede

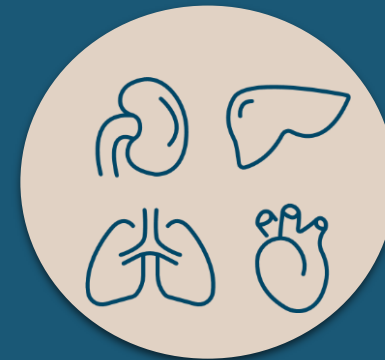

Flere, som har behov for det, skal have transplanteret et nyt organ

” Organdonation skal realiseres i flest mulige af de tilfælde, hvor donation er en mulighed.

Og flere levende skal have mulighed for at donere en nyre.”

Transplanterede patienter og organer

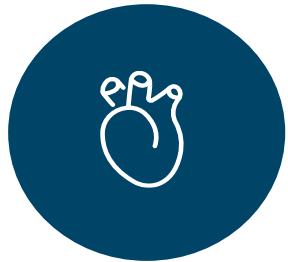

Transplanterede danske patienter i 2024

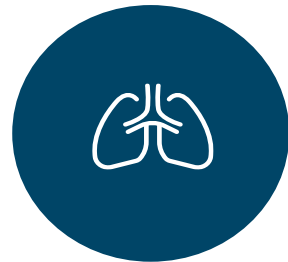
433 danske patienter fik ét eller flere organer fra danske og udenlandske donorer

32

Hjerter

40

Dobbelt lunger

56

Lever

302

Nyrer
(89 fra levende donorer)

1

Nyre/bugspytkirtel

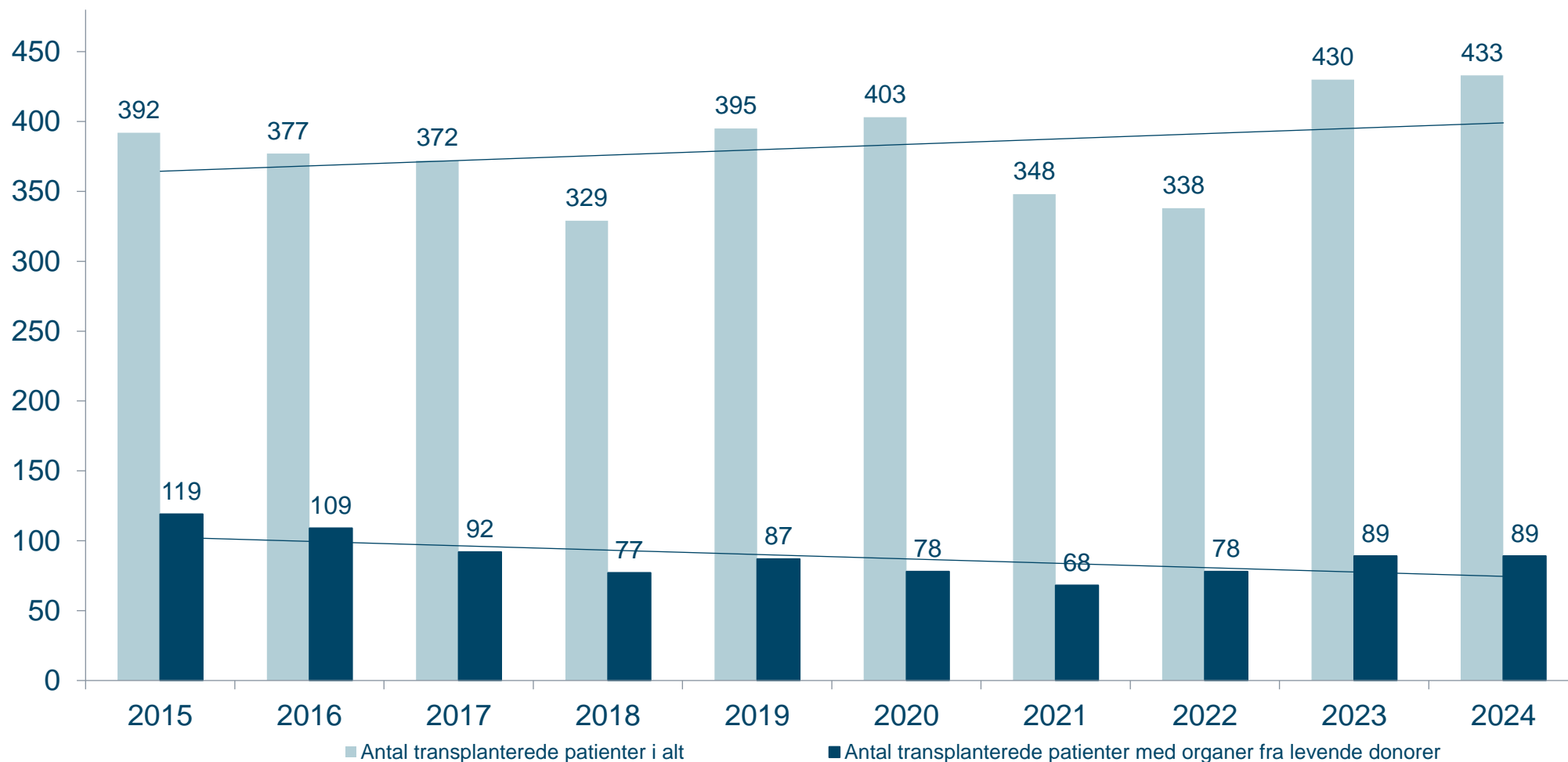
2

Nyre/lever

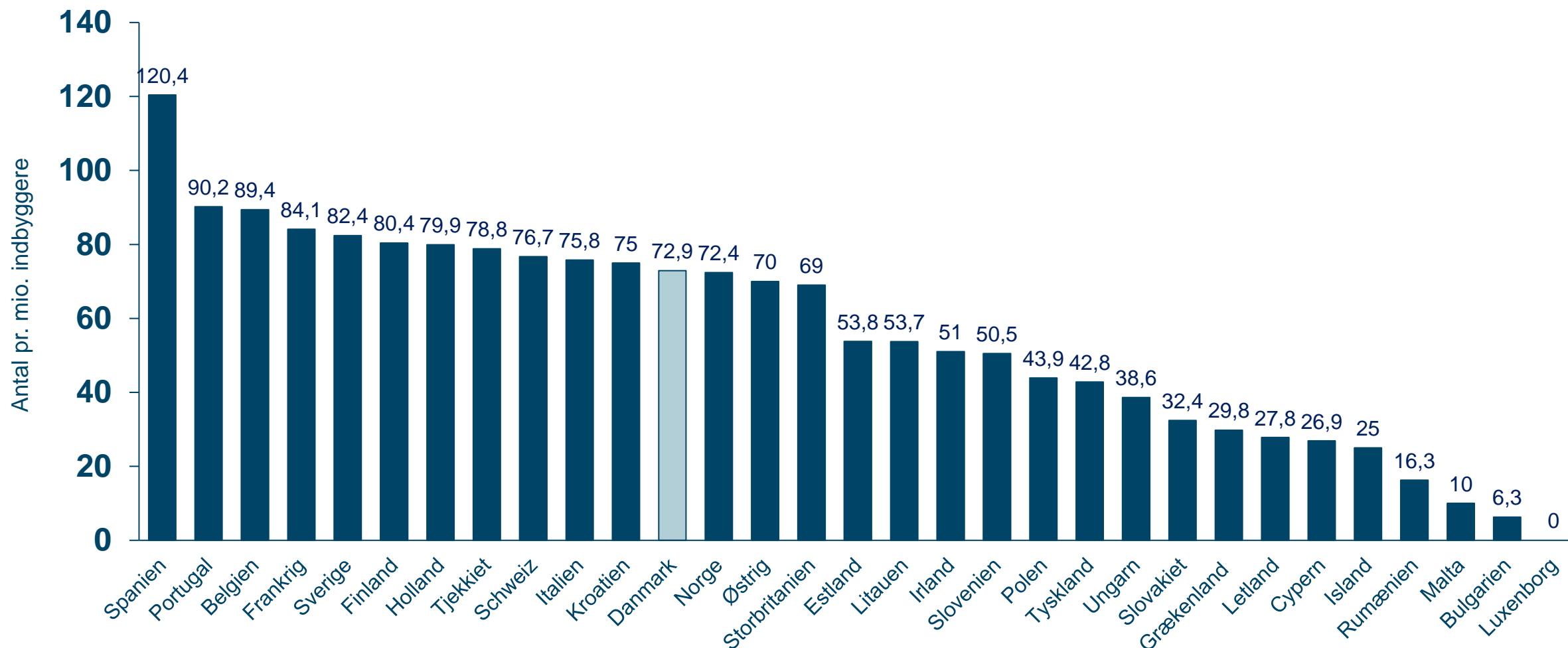

Antal transplanterede patienter 2015-2024

Antal transplanterede patienter pr. mio. indbyggere fordelt på europæiske lande i 2023

Færre personer skal dø, mens de venter på et organ

” Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Radikale Venstre og Alternativet er enige om at indføre en blød model af aktivt fravalg til organdonation, fordi der er for mange danskere, der dør, mens de venter på et nyt organ.”

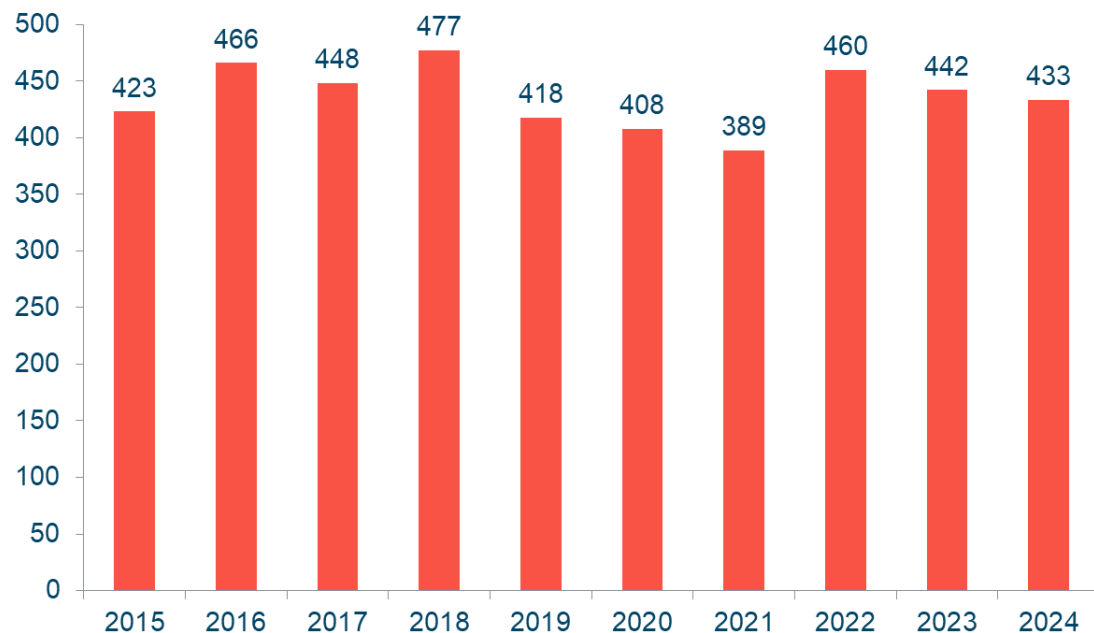

Venteliste

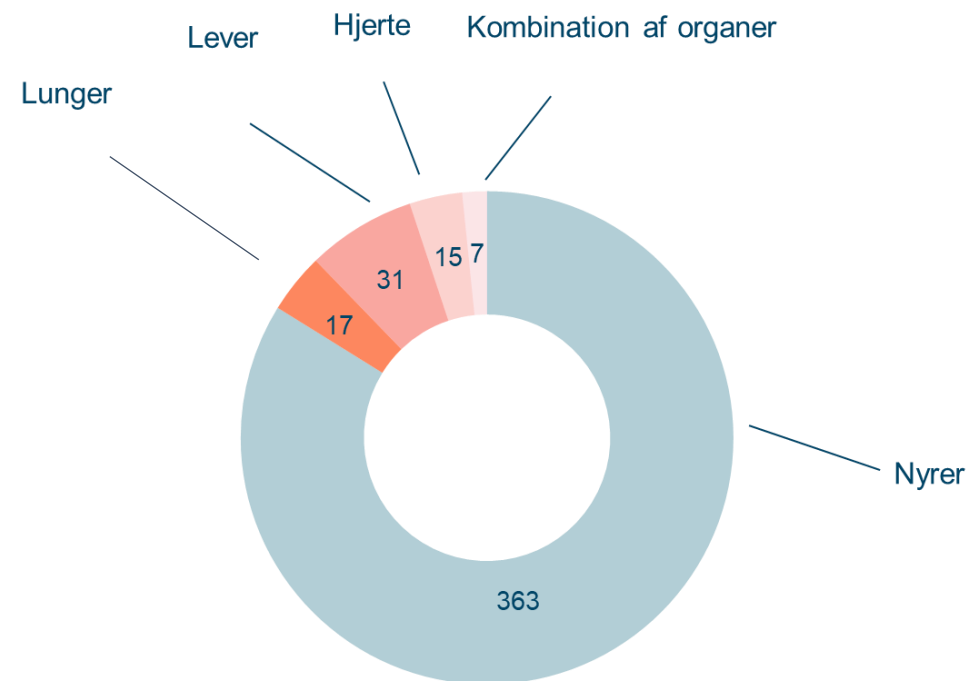

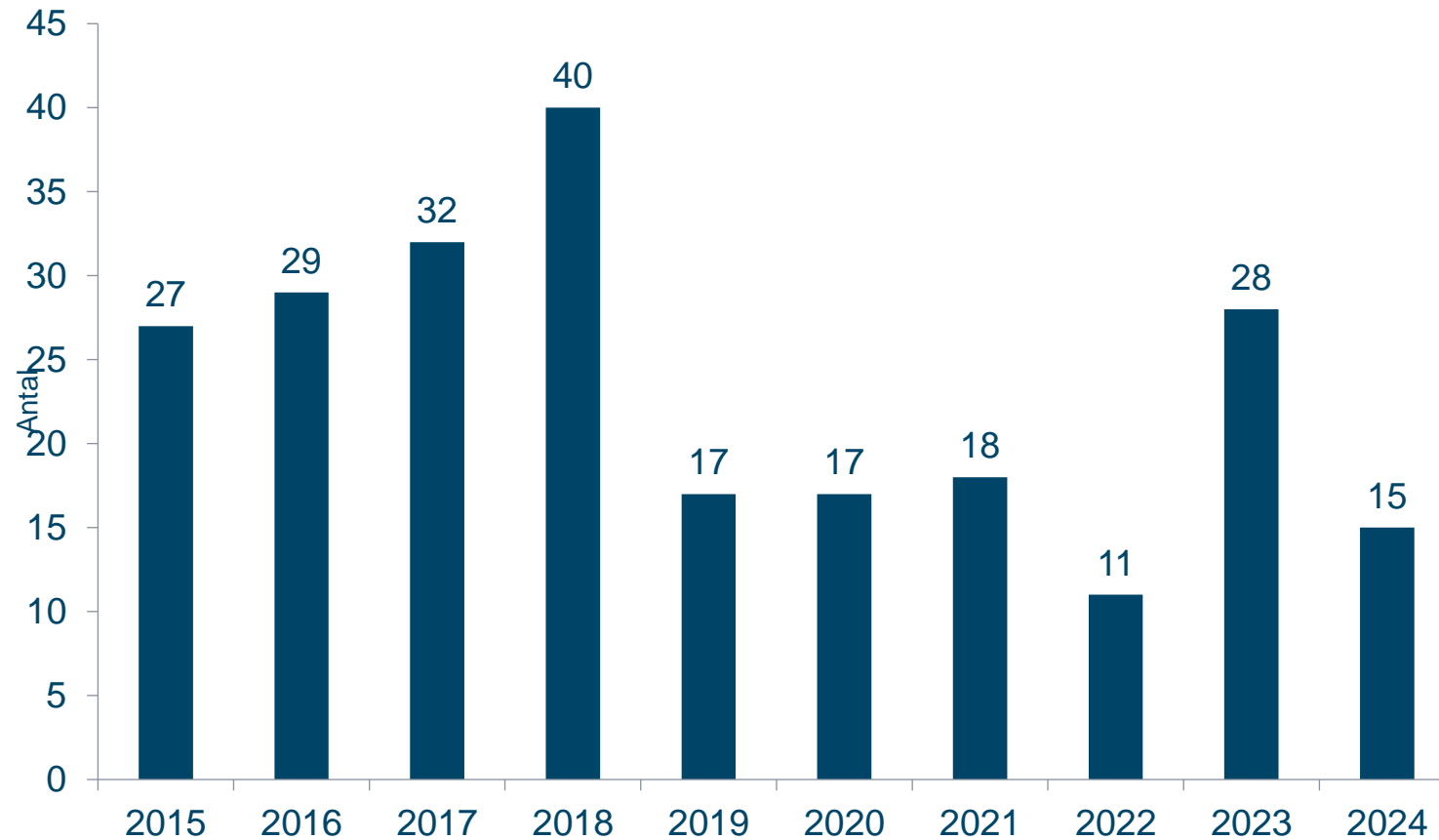
Antal patienter på aktiv ventelister 2014 -2024

Antal patienter på ventelister fordelt på organer 2024

Antal patienter, der døde, mens de var på venteliste til et nyt organ 2015 -2024

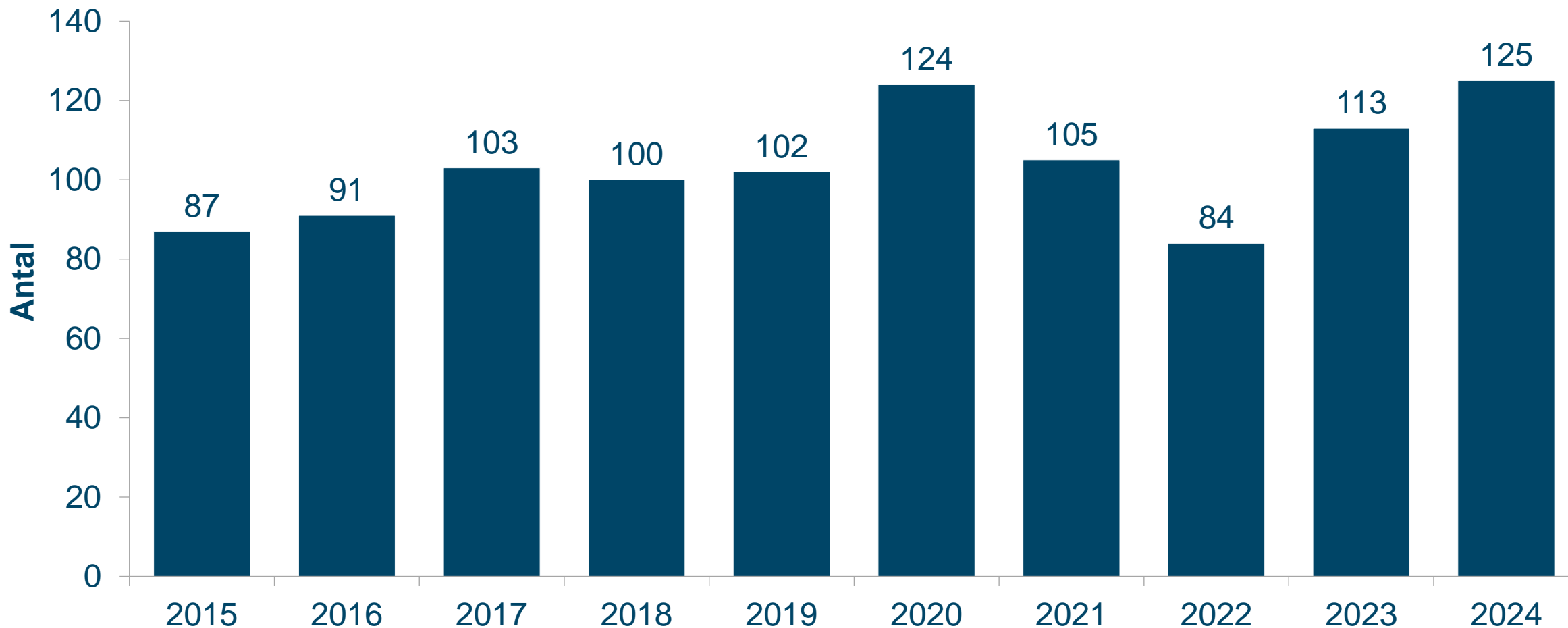

Afdøde donorer

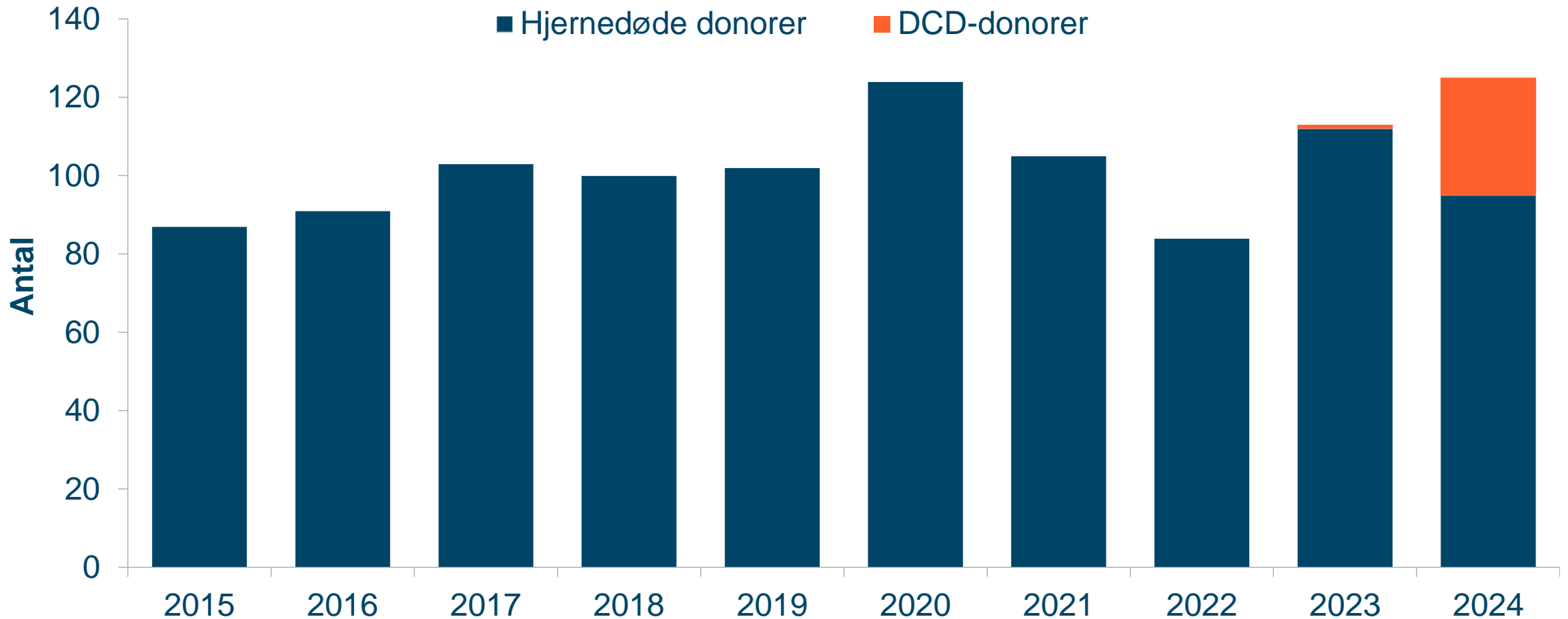
Afdøde donorer 2015-2024

Fra 2016 anvendes en ændret definition i opgørelsen af antal afdøde donorer. Udover afdøde donorer, som fik udtaget mindst ét organ medregnes også de donorer, hvor donoroperationen var påbegyndt.
Kilde: ScandiTransplant, januar 2025

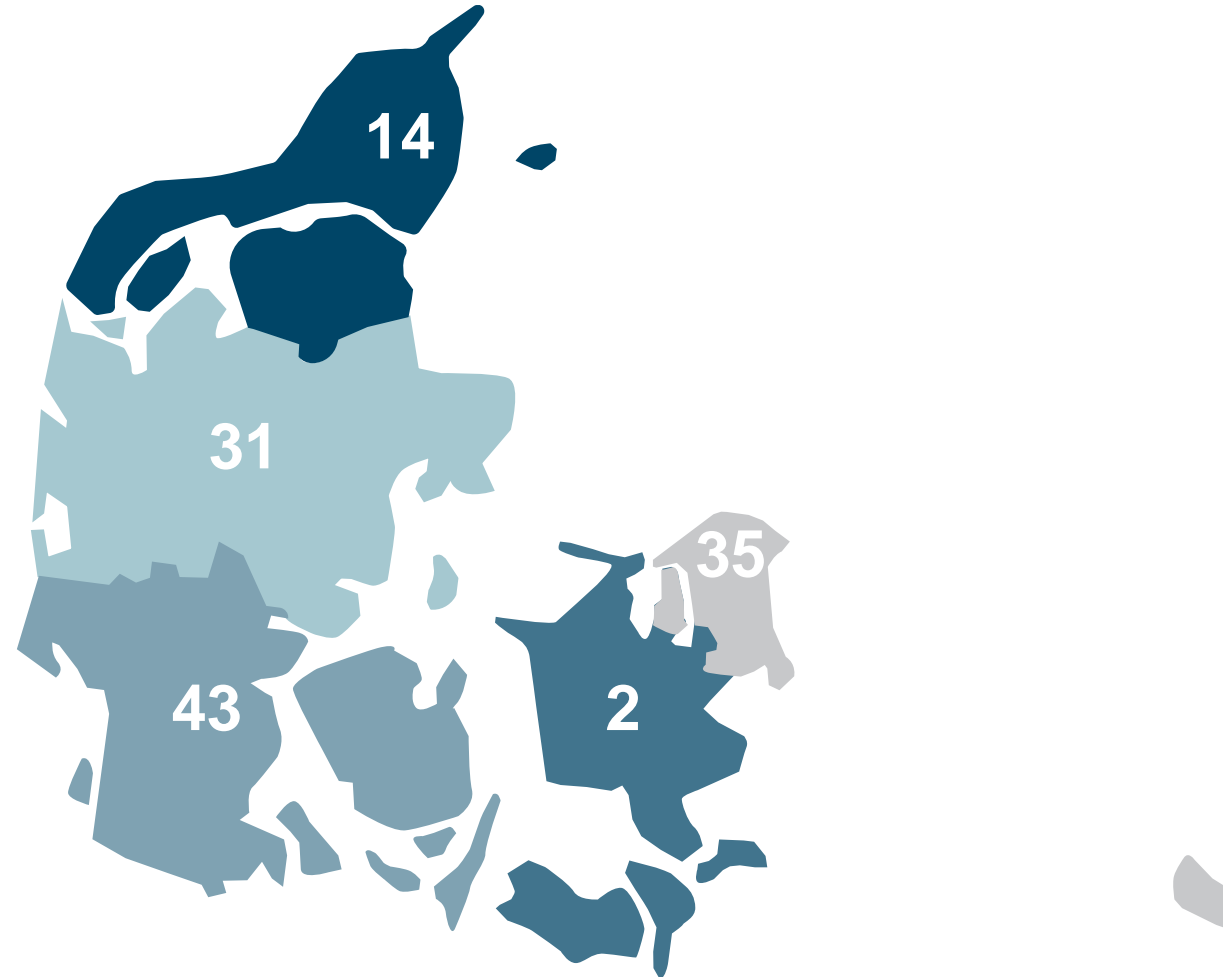

Afdøde donorer 2015-2024

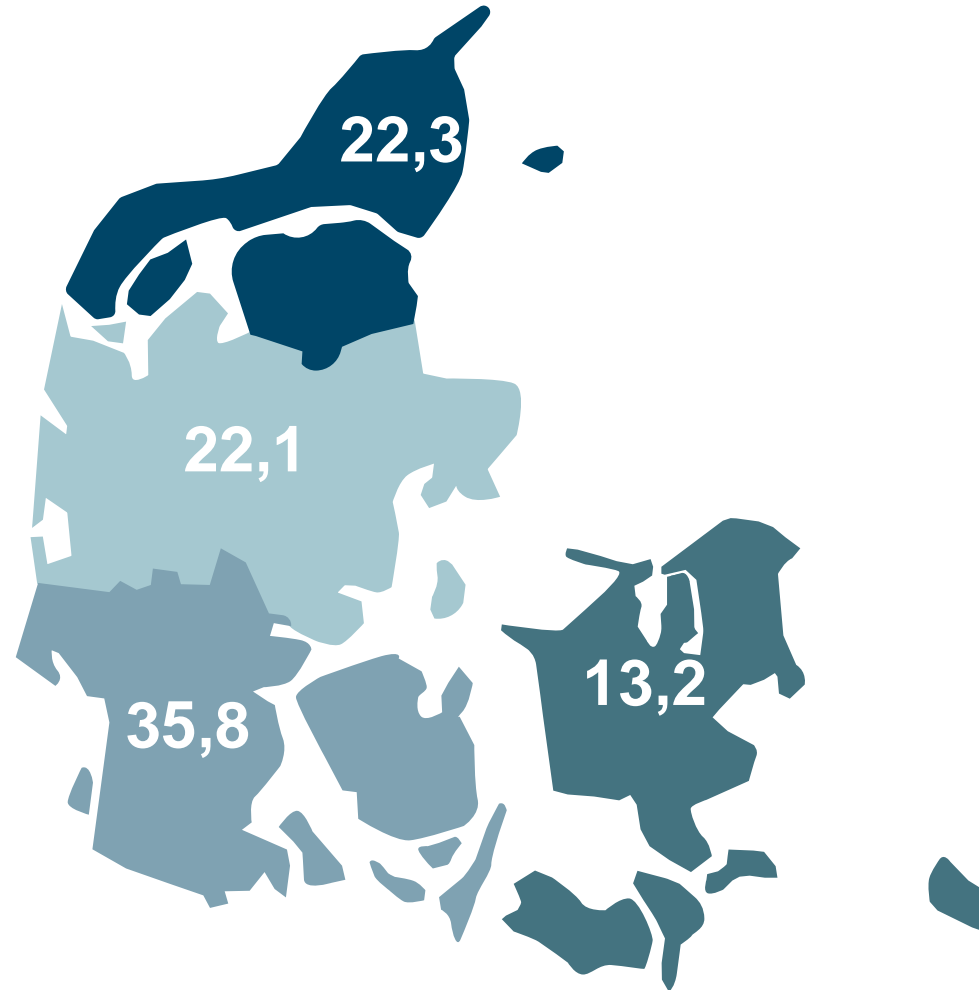
Fra 2016 anvendes en ændret definition i opgørelsen af antal afdøde donorer. Udover afdøde donorer, som fik udtaget mindst ét organ medregnes også de donorer, hvor donoroperationen var påbegyndt (actual donors).
Kilde: ScandiTransplant, januar 2025

Antal afdøde donorer, hvor organer er udtaget på hospitaler i regionen i 2024

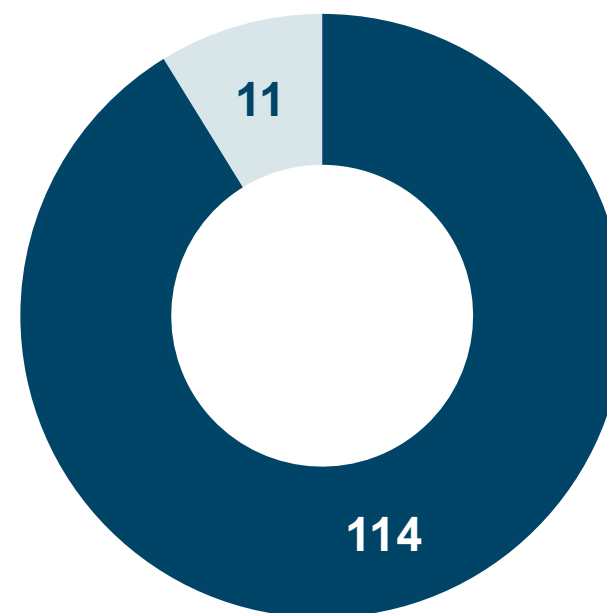
Antal afdøde donorer pr. mio. indbyggere i 2024 fordelt på regioner

Antal afdøde donorer fordelt på universitetshospitaler og øvrige hospitaler i 2024

15 regionshospitaler har medvirket til at realisere donorer
- enten på eget hospital eller ved at overflytte donor til et universitetshospital

■ Universitetshospitaler*   ■ Øvrige hospitaler**

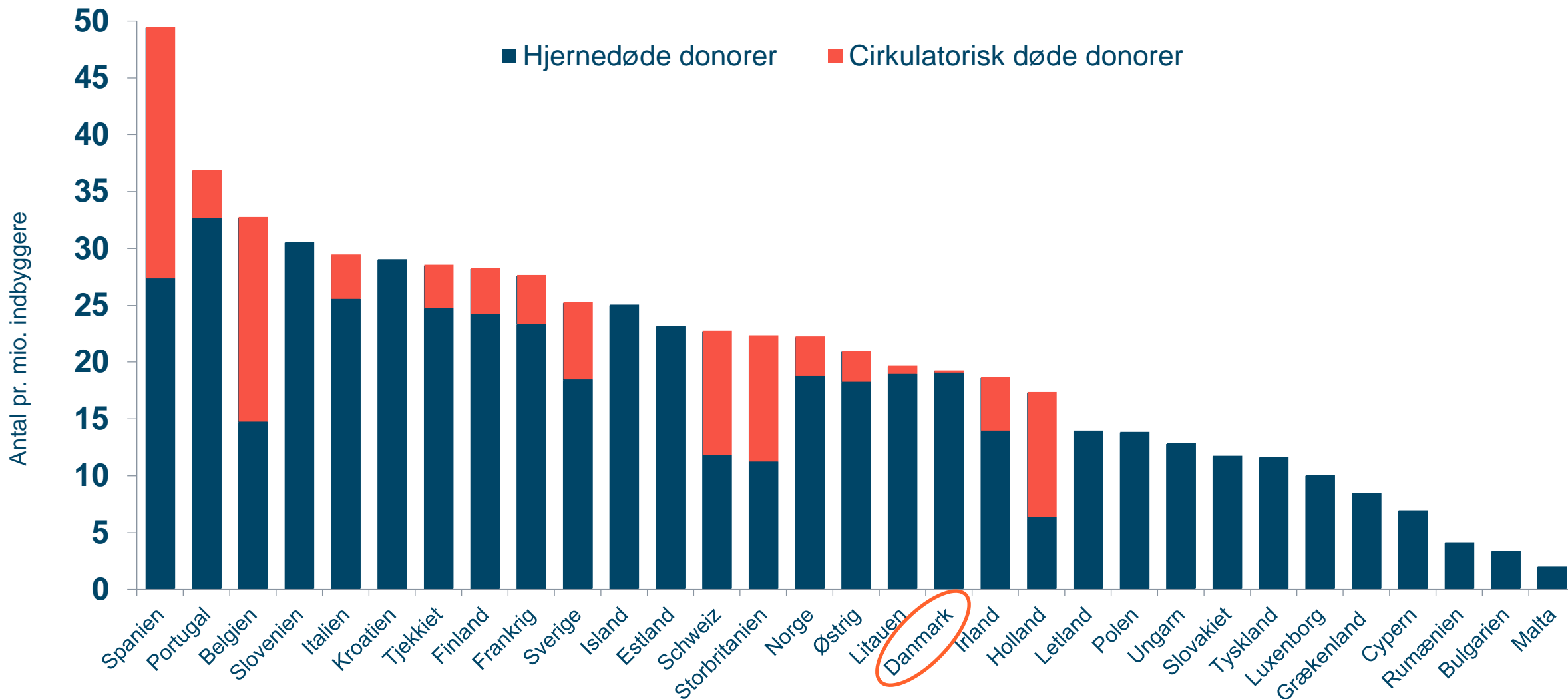
*Aarhus Universitetshospital, Aalborg Universitetshospital, Odense Universitetshospital, Rigshospitalet

. Ud af de 114 organdonorer er 16 overflyttet fra 14 regionshospitaler alene m.h.p. organdonation

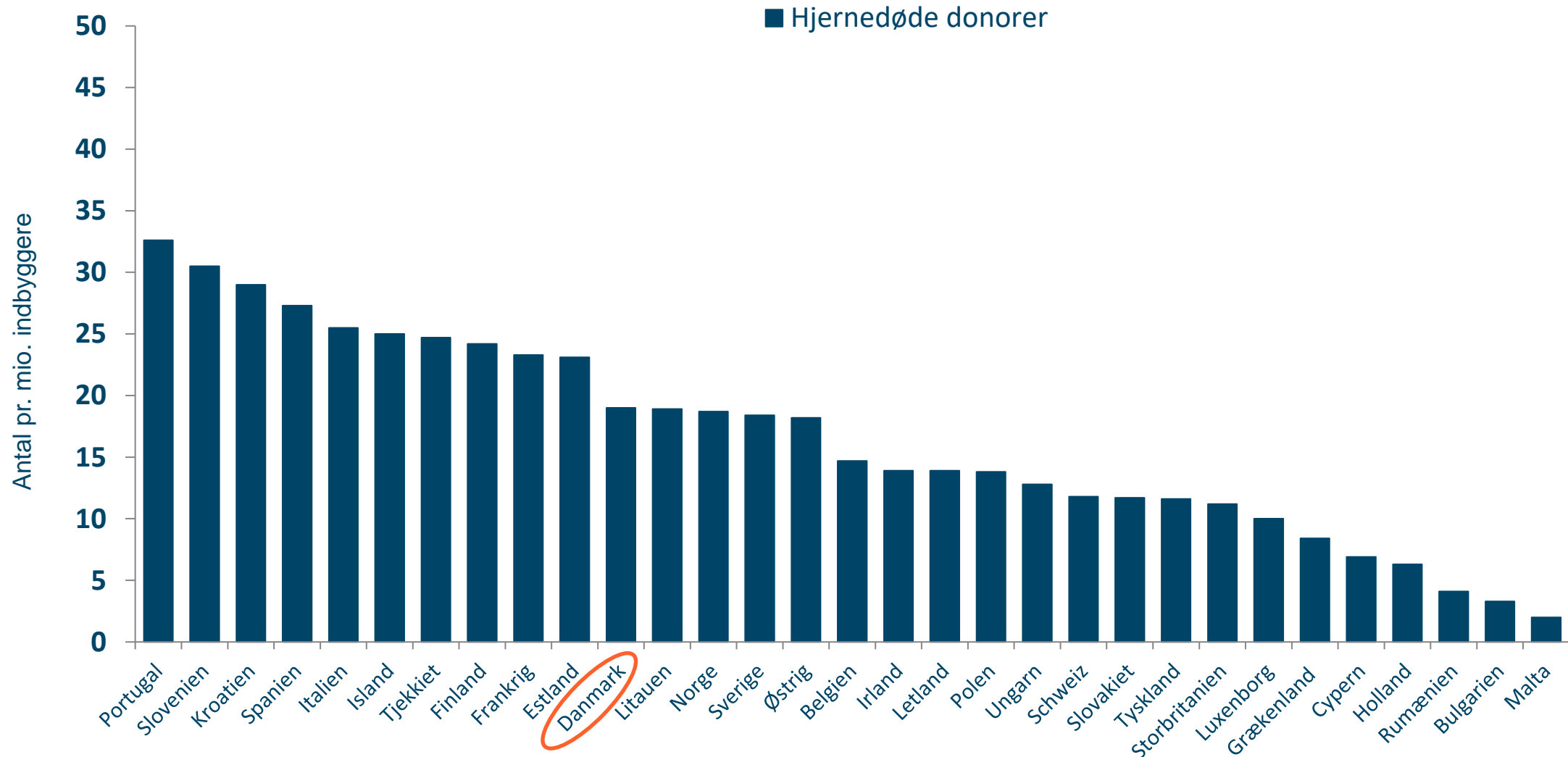
** Hospitaler uden en neurokirurgisk og neurointensiv afdeling – de 11 donorer er fordelt på 7 regionshospitaler

Kilde: ScandiTransplant, januar 2025

Antal afdøde donorer pr. mio. indbyggere fordelt på europæiske lande i 2023

Antal hjernedøde donorer pr. mio. indbyggere fordelt på europæiske lande i 2023

Kilde: Newsletter Transplant, EDQM Volume 29, 2024

Ny national handleplan for at styrke organdonationsområdet

Bedre anvendelse af donorpotentialet på hospitalerne

Fem initiativer skal styrke området:

Initiativ 1: Afdækning af om – og i givet fald hvordan – man kan øge anvendelsen af donorpotentialet blandt afdøde

Initiativ 2: Styrkelse af nøglepersonordningen på intensivafdelingerne

Initiativ 3: Undersøgelse af, hvilke faktorer der påvirker antallet af tilgængelige organdonorer og eventuelle forbedringsmuligheder i forhold til at organdonation bliver overvejet i alle tilfælde

Initiativ 4: Organdonation skal indtænkes i det eksisterende kvalitetsarbejde i sundhedsvæsenet.

Initiativ 5: Styrkelse af de faglige kompetencer uden for intensivafdelingerne

Den faglige afdækning

- Undersøge mulige udfordringer fx organisatoriske, strukturelle, kompetencer, praksis, adfærd og holdninger
- Inddrage eksisterende viden om anvendelsen af donorpotentialet – monitoreringsdata og **jeres** viden og erfaringer
- Alle relevante afdelinger på hospitalet skal indgå
- Hele forløbet til og med transplantationen skal undersøges
- Udføres sammen med forsknings- og konsulenthuset DEFACTUM
- Processen efter afdækningen afventer pt. afklaring mellem Indenrigs- og sundhedsministeriet og Danske Regioner

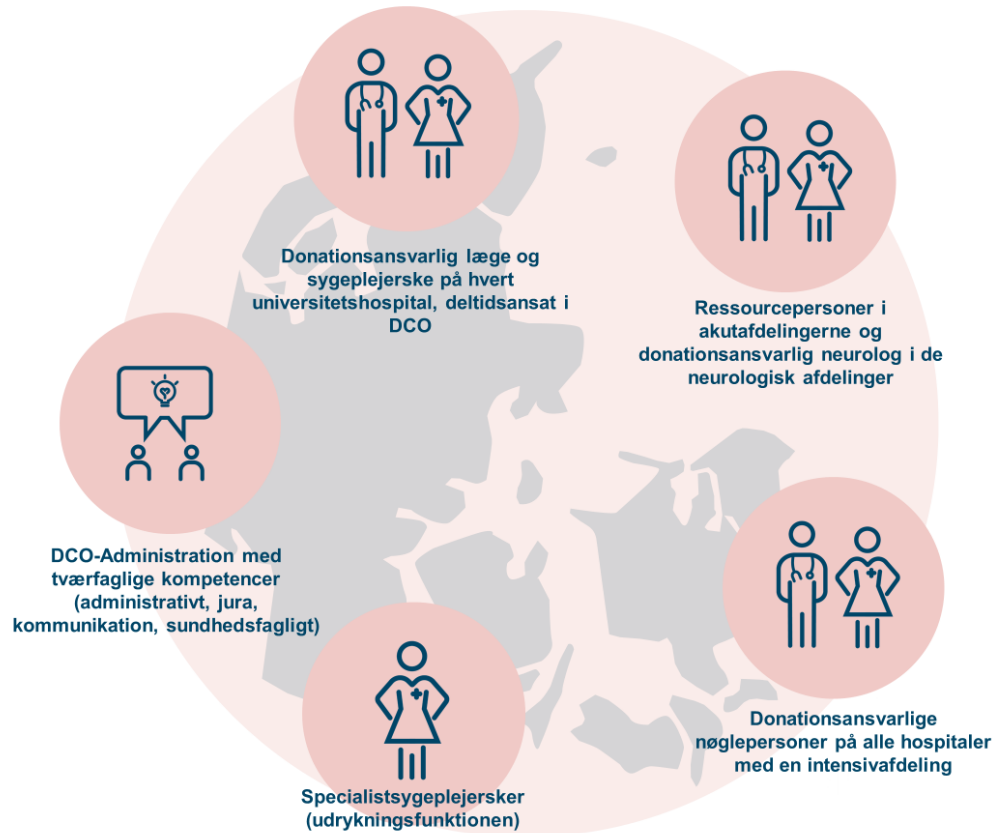

Styrkelse af nuværende nøglepersonordning

- Den nuværende nøglepersonordning er en del af DCO's organisation

Styrkelse af nuværende nøglepersonordning

- Den nuværende nøglepersonordning er en del af DCO's organisation
- Rammerne for funktionen er fastlagt nationalt
- Ansvarsområder og opgaver er beskrevet i den nationale funktionsbeskrivelse

Dansk Center for Organdonation

Funktionsbeskrivelse for den donationsansvarlige nøgleperson på Intensivafdelingen

Baggrund

Funktionsbeskrivelsen for den donationsansvarlige nøgleperson er udarbejdet som et led i Nøglepersonordningen, der er forankret i Dansk Center for Organdonation (DCO) og indskrevet i Sundhedsstyrelsens specialevejledning for Anæstesiologi. Alle intensivafdelinger er sikret i Nøglepersonordningen og har implementeret den nationale funktionsbeskrivelse for den donationsansvarlige nøgleperson.

Attnitsledelelse/afdelingsledelelse (efterfølgende kaldet ledelsen) udpeger en læge og en sygeplejerske som donationsansvarlige nøglepersoner.

Formål

Funktionsbeskrivelsen skal stik ud fra ensartede kriterier, og i funktionsbeskrivelse.

Kompetencer og uddannelse

Den donationsansvarlige nøgleperson skal kunne optimere udnyttelsen af behandlingen i intensivafdelingen i tværfagligt samarbejde om or...

- Den donationsansvarlige nøgleperson skal:
  - følge uddannelsen
  - deltage i møde

Se hjemmesiden <https://www.dco.dk>

Funktionens ramme

Den donationsansvarlige nøgleperson bistår ledelsen med hospitalets Nøglepersoner indgår i et tæt samarbejde med ledelsen, de i intensivafdelingen samt de i den neurologiske afdeling mv.) Nøglepersoner og transplantationer

Dansk Center for Organdonation
Palle Juul-Jensens Boulevard 62
8260 Århus N

Dansk Center for Organdonation

Funktionsbeskrivelse for den donationsansvarlige læge på Neurologisk Afdeling

Baggrund

Funktionsbeskrivelsen for den donationsansvarlige læge på Dansk Center for Organdonation (DCO) er udarbejdet som et led i Nøglepersonordningen, der er forankret i Dansk Center for Organdonation (DCO) og indskrevet i Sundhedsstyrelsens specialevejledning for Anæstesiologi. Alle intensivafdelinger er sikret i Nøglepersonordningen og har implementeret den nationale funktionsbeskrivelse for den donationsansvarlige nøgleperson.

DCO anbefaler, at alle nøglepersoner på at sikre kvaliteten i arbejdet med at implementere funktionsbeskrivelsen.

Formål

Funktionsbeskrivelsen er i funktionsbeskrivelsen for den donationsansvarlige læge på neurologisk afdeling.

Kompetencer og uddannelse

Den donationsansvarlige læge skal kunne optimere udnyttelsen af behandlingen i intensivafdelingen i tværfagligt samarbejde om or...

- Holde sin faglige v
- Deltage i de årlige
- Deltage på DCO's

Dansk Center for Organdonation
Palle Juul-Jensens Boulevard 62
8260 Århus N

Dansk Center for Organdonation

Funktionsbeskrivelse for akutmodtagelsens* ressourceperson for organdonation

Baggrund

Funktionsbeskrivelsen for akutmodtagelsens ressourceperson for organdonation er udarbejdet af Dansk Center for Organdonation (DCO). Akutmodtagelsen er indgangsdøren til hospitalet for de fleste patienter med svære, dødelige hjerneskader. Det er derfor vigtigt, at der allerede her er fokus på at identificere patienter, som kan være mulige organdonorer. Akutmodtagelsen har en nøgleperson i forhold til at få overflyttet patienter med svære, dødelige hjerneskader til intensiv, også når alle behandlingsmuligheder med henblik på overlevelse er udtømte. Overflytningen af disse patienter fra akutmodtagelsen til intensiv er med til at understøtte den nationale målsetting om, at alle, som kan og vil donere deres organer, når de er på hospitalet, skal have mulighed for det.

DCO har sammen med en arbejdsgruppe bestående af fagfolk fra landets akutmodtagelser, neurokirurgiske og neurointensive afdelinger udarbejdet "National indsats i akutmodtagelse og traumecenter for flere organdonorer i Danmark (2019)", der peger på 10 konkrete initiativer, der kan understøtte personalets opmærksomhed på overflytning af patienterne til intensivafdelingen. De 10 initiativer danner grundlag for denne funktionsbeskrivelse.

DCO anbefaler, at alle akutmodtagelser udpeger en ressourceperson for organdonation med henblik på at sikre kvaliteten i arbejdet med overflytning af patienter med svære, dødelige hjerneskader til intensiv, også når alle behandlingsmuligheder med henblik på overlevelse er udtømte. Afdelingsledelsen kan vælge at implementere funktionsbeskrivelsen i sin nuværende form eller supplere den med lokale tilføjelser.

Afdelingsledelsen kan vælge at implementere funktionsbeskrivelsen i sin nuværende form, lokale forhold kan dog gøre ændring og tilpasning af funktionsbeskrivelsen nødvendig.

Afdelingsledelsen kan vælge at implementere funktionsbeskrivelsen i sin nuværende form eller supplere den med lokale tilføjelser, hvor lokale forhold gør ændringer nødvendig.

Afdelingsledelsen bør implementere funktionsbeskrivelsen i sin nuværende form, dog kan lokale forhold gøre ændringer nødvendig.

Dansk Center for Organdonation
Palle Juul-Jensens Boulevard 62
8260 Århus N

Dansk Center for Organdonation
Palle Juul-Jensens Boulevard 62
8260 Århus N

Dansk Center for Organdonation
Palle Juul-Jensens Boulevard 62
8260 Århus N

Side 1 af 3

Funktionsbeskrivelse for den donationsansvarlige nøgleperson på intensivafdelingen

Nuværende rammer

Kompetence og uddannelseskrav

Den donationsansvarlige nøgleperson skal have den nødvendige viden på intensivområdet for at kunne optimere anvendelsen af donorpotentialet .....

Funktionens ramme

Den donationsansvarlige nøgleperson refererer til ledelsen i afdelingen.

Nøglepersonen:

- skal bistå ledelsen med hospitalets og afdelingens indsats på organdonationsområdet.
- indgår i netværk med: DCO, læger og sygeplejersker fra transplantationscentrene, de andre donationsansvarlige nøglepersoner på landets intensivafdelinger samt de relevante samarbejdspartnere på hospitalet (f.eks. Akutmodtagelsen, neurologisk afdeling)
- indgår som databaseansvarlig i netværk med hospitalets kvalitetsafdeling
- aftaler med ledelsen hvor meget tid, der skal afsættes til at varetage funktionen
- indgår i samarbejde med DCO om at afvikle det årlige møde mellem DCO og relevante donationsansvarlige aktører på hospitalet

Nøglepersonerne i afdelingen/afsnittet fordeler arbejdsopgaverne i funktionen fordeles mellem sig

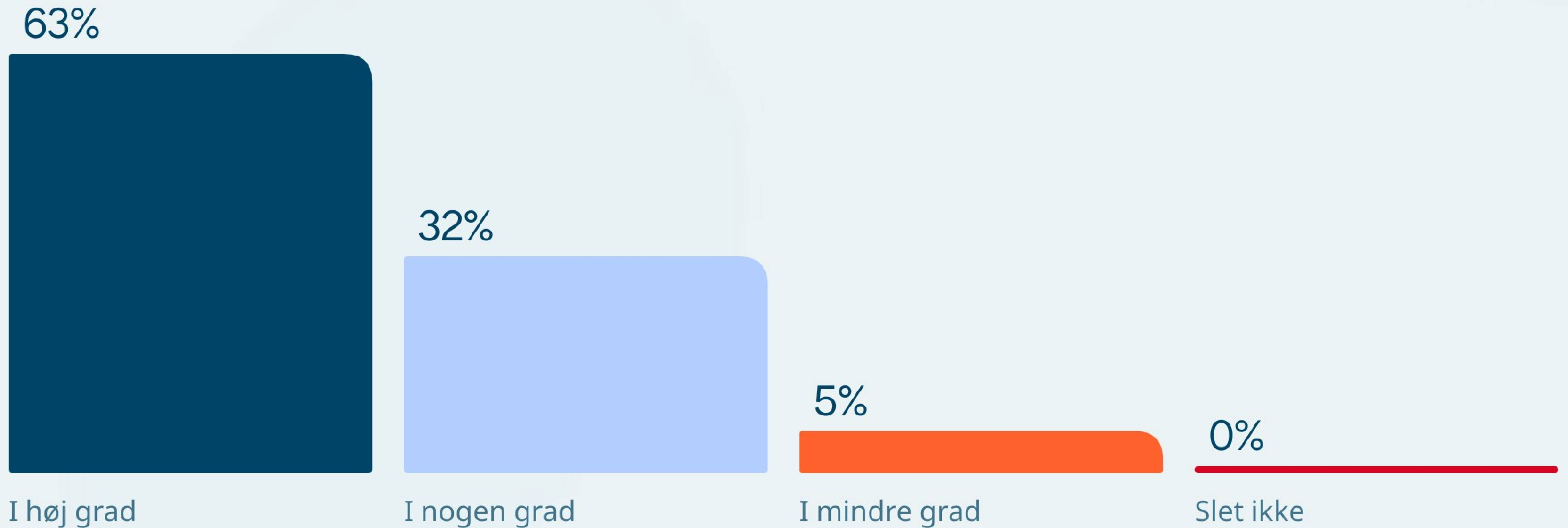
Hvordan fungerer de nuværende rammer for jer?

Gå til menti.com | og brug koden **1809 9281**

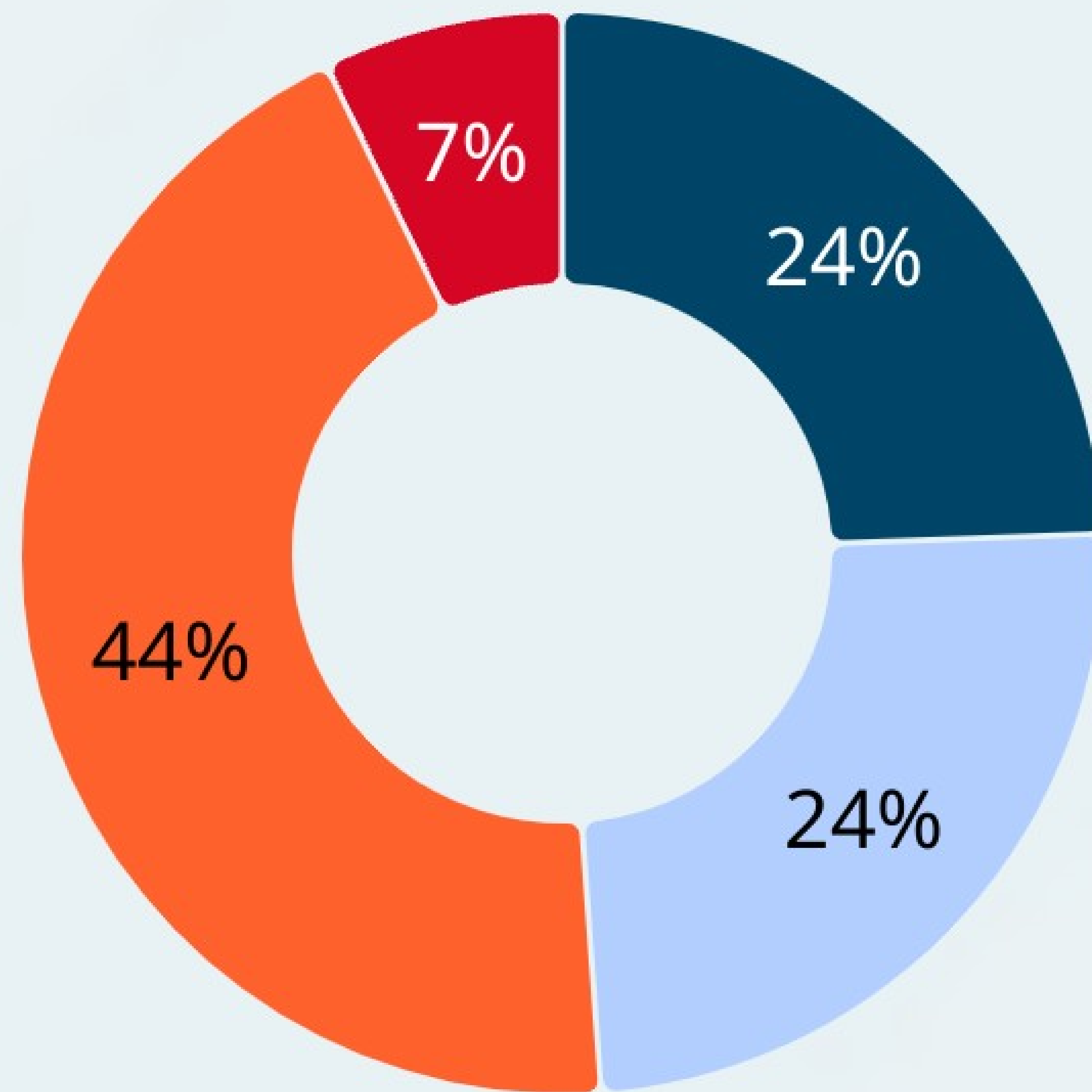

Jeg vurderer, at jeg har tilstrækkelig viden til at kunne optimere anvendelsen af donorpotentialiet på min afdeling

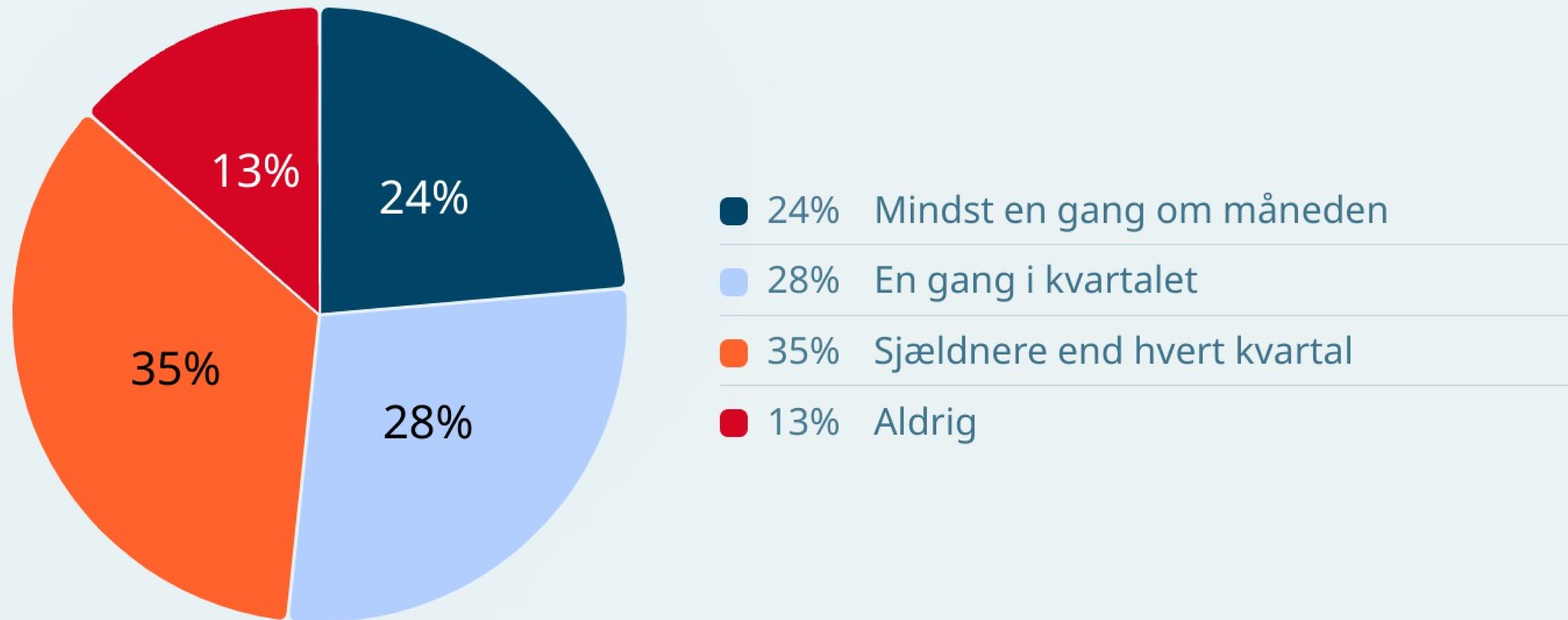
Hvor ofte er du i dialog med afdelingsledelsen om afdelingens indsatser på organdonationsområdet?

- 24% Mindst en gang om måneden
- 24% En gang i kvartalet
- 44% Sjældnere end hvert kvartal
- 7% Aldrig

Hvor ofte samarbejder du med donationsansvarlige nøglepersoner og ressourcepersoner fra andre afdelinger på hospitalet?

Er du enig i, at der er afsat tilstrækkelig tid til at varetage dine opgaver som donationsansvarlig nøgleperson?

